

Natuurpunt voorstellen gemeenteraadsverkiezingen 2018

– stad Antwerpen –

Inhoud

Rode draad: meer natuur voor iedereen!	2
1. Aankoopsubsidiebudget voor aankoop natuurgebieden in Antwerpen	2
2. Aanleggen van een grondenbank voor boscompensatie op Antwerps grondgebied	2
3. Implementatie groenplan	2
4. Opmaak nieuw bomenplan	3
5. Aanstelling van een stadsecoloog	3
Natuurpunt versterkt de samenleving	4
6. Maak samenwerking met Natuurpunt structureel voor ruimtelijke ordeningsdossiers	4

Rode draad: meer natuur voor iedereen!

Natuur is belangrijk voor de mens. Meer biodiversiteit maakt een stad aantrekkelijker; dat is al meermaals [wetenschappelijk aangetoond](#). Uit onderzoek blijkt: hoe groter de biodiversiteit, hoe meer ecosysteemdiensten natuur levert, ook in de stad. Die diensten zijn ook nuttig voor de lokale economie. Ze bevorderen de gezondheid van de stad en de mensen die erin wonen. Denk aan buffering van water, verminderen van hitte-effecten, leveren van voedsel en zuivering van lucht. Voldoende reden om volop in te zetten op natuur en biodiversiteit. Maar hoe begin je daaraan?

We vragen dat Antwerpen inzet op biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Klimaatverandering is dé grote uitdaging van de komende decennia. Steden en gemeenten zullen zich moeten aanpassen aan extremere regenbuien, hittegolven en langere periodes van droogte. Zelfs de vloed van de Schelde zal toenemen. Samenwerken met natuur is een effectieve, duurzame en goedkopere oplossing om ons aan te passen. Natuurpunt steunt de oproep van de Vlaamse overheid in het Witboek Beleidsplan Ruimte, aan de gemeenten om actief werk te maken van groenblauwe verbindingen. Bovendien bieden dergelijke natuurlijke oplossingen ook kansen op vlak van leefmilieu, gezondheid, recreatie en biodiversiteit.

De afdelingen van Natuurpunt in het Antwerpse stellen als concrete maatregelen voor:

1. SUBSIDIEBUDGET VOOR AANKOOP OF HUUR VAN NATUURGEBIEDEN IN ANTWERPEN

Natuurgebieden zijn veilige havens voor dier- en plantensoorten en versterken zo de biodiversiteit in de stad. Aankoop en inrichting van natuurgebieden is en blijft een belangrijk, zoniet het belangrijkste aspect van het natuurbehoud.

Antwerpen heeft, in tegenstelling tot vele andere steden en gemeenten, geen traditie in het ondersteunen van terreinbeherende verenigingen bij het aankopen van natuurgebied. De Natuurpuntafdelingen die actief zijn op Antwerps grondgebied voorzien een aantal aankoopprojecten in de komende jaren, waarvoor ze nu een **ondersteunend aankoopbudget** vragen aan de stad.

Het werken met een aankoopsubsidie reglement heeft zijn nut bewezen, bv. in Gent (jaarlijks minimaal 70.000euro). Het Gentse reglement zou als basis kunnen dienen voor een Antwerpse versie.

Mogelijke aankoopprojecten

- Brongebied Hollebeek
- Parkgebied naast Oude landen
- Langs Koude Beek, Deurne
- Parkgebied aan de Struisbeek, Wilrijk D308a (ook boscompensatie)
- ...

De Antwerpse situatie vraagt momenteel om een aankoopsubsidiebudget van 50.000 euro/jaar

2. IMPLEMENTATIE VAN HET GROENPLAN

De stad stelde een ambitieus bovenlokaal Groenplan op. Om te vermijden dat dit plan dode letter blijft,

moet volgens Natuurpunt aan enkele voorwaarden voldaan worden:

- voldoende budget voorzien in de diverse begrotingen om de concrete acties/cases te realiseren
- de raadpleging van het groenplan structureel voorzien in de administratieve processen van alle ruimtelijke ordeningsprojecten en de doelstellingen maximaal opnemen in de betrachte realisaties
- het tempo van de ontwikkeling van de lokale groenplannen opvoeren door te investeren in bijkomende personele inzet
- communicatie en overleg met Natuurpunt

Bijzondere aandachtspunten uit of aansluitend bij het Groenplan zijn:

- verbindingen van bestaande groenzones, vaak door het wegwerken van harde barrières
- wegwerken groentekorten (op alle niveaus: buurt, wijk, stadsdeel)
- natuurvriendelijk beheer van groen in stadseigendom of –beheer.
  - met name het selectief maaien van openbaar groen verder uitbreiden, ook door de aannemers met 'oude' contracten daartoe aan te manen;
  - uittekenen van een doordacht exotenbeleid, samen met Natuurpunt
- klimaatrobuust maken van de stad
  - Natuurpunt vraagt dat Antwerpen de implicaties van het burgemeestersonvenant in verband met klimaatadaptatie concreet uitwerkt en uitvoert.
  - Goede voorstellen staan in het Bovenlokaal Groenplan. Natuurpunt vraagt dat de stad deze voorstellen realiseert.
  - Ook in het proces rond de overkapping van de Ring werd het thema klimaatadaptatie meegenomen door de Expertengroep Ecologie, waarin Natuurpunt prominent vertegenwoordigd is.
  - Andere voorbeelden van klimaatadaptatiebeleid zijn ontharding, aanwezigheid voldoende grote bomen, meer ruimte voor water. Dit kan door het open leggen van waterlopen of stilstaande wateren zoals de ruien en Herentalse Vaart. Voorts blijken er mogelijkheden te bestaan om nieuwe ruimtes te bieden aan water: Schijn door de stad, creatie van wadi's.

Sensibilisering en educatie rond dit thema zijn nodig. Natuurpunt vraagt dat de stad hiervan concreet werk maakt.

3. AANLEGGEN VAN EEN GRONDENBANK VOOR BOSCOMPENSATIE OP ANTWERPS GRONDGEBIED

Stadsontwikkelingsprojecten leiden in Antwerpen soms tot het verdwijnen van bos. Om de hoeveelheid bos in stedelijk gebied op peil te houden, willen we dat verdwijnend bos wordt gecompenseerd op Antwerps grondgebied.

De aanleg van een grondenbank voor boscompensatie zou aanplant van bos kunnen mogelijk maken op de plaats waar het het meest nodig is: in Antwerpen zelf. Bebossing van percelen in de grondenbank moet een meerwaarde betekenen voor mens en natuur. Het betreft dus bij voorkeur percelen in of nabij het woonweefsel met een beperkte actuele natuurwaarde.

4. OPMAAK NIEUW BOMENPLAN

Het recentste bomenplan (2010) is inmiddels gedateerd en houdt bv. geen rekening met klimaatadaptatie. Daarom is er nood aan een nieuw **bomenplan**. Dit moet leiden tot een coherent en breder gedragen bomenbeleid en -beheer in de stad. Een goed bomenplan moet ook het aantal conflicten tussen stad en burgers hierrond verminderen. Twee voorwaarden om dit te laten slagen zijn:

- Ontwikkel het nieuwe bomenplan samen met Natuurpunt. Dit zorgt voor bijkomende expertise en

draagvlak.

- Ontwikkel het nieuwe bomenplan samen met de districten. Zij zijn immers cruciaal voor de implementatie.

5. AANSTELLING VAN EEN STADSECOLOOG

De noden van een stad als Antwerpen aan een globale visie over beleid en beheer rond biodiversiteit en klimaatadaptatie zijn groot. Daarom vraagt Natuurpunt om de aanstelling van een stadsecoloog.

De functie van stadsecoloog heeft haar nut al meer dan bewezen in tal van steden in binnen- en buitenland. Volgende taken zouden tot zijn werking kunnen behoren:

- coördineren stedelijk beleid rond klimaatrobustheid
- toezien op de implementatie van het bovenlokaal groenplan
- adviesverlening rond ecologische kansen en uitdagingen in stedelijke ruimtelijke orderingsdossiers
- beter afstemmen van ecologische acties tussen de plannende stadsadministraties (bv. AGVespa) en de beherende (bv. groendienst)
- coördinatie samenwerking met natuur- en milieuorganisaties
- bundelen en communiceren van kennis rond stadsecologie
- organiseren van participatiemomenten rond thema's biodiversiteit en klimaatadaptatie
- ontwikkelen van een stedelijke visie op ecologie en de rol daarvan in het leven van de Antwerpenaar

Een stadsbrede werking en bevoegdheid is waarschijnlijk meer gediend met het ressorteren onder het kabinet burgemeester.

Natuurpunt versterkt de samenleving

[Natuurpunt](#) is een ledenvereniging met 102.000 leden-gezinnen in heel Vlaanderen en meer dan 5000 actieve vrijwilligers. Natuurpunt verbindt mensen op basis van een gedeelde zorg voor natuur. Het is de grootste natuurvereniging van Vlaanderen. Middenveldorganisaties zoals Natuurpunt [versterken de samenleving](#). Door o.a. onze educatieve werking bieden we emancipatiekansen aan alle inwoners van de stad. Daarnaast informeert Natuurpunt haar leden en vrijwilligers over het natuurbeleid zodat zij als burger een constructieve bijdrage kunnen leveren aan het gemeentelijk beleid. Kortom, Natuurpunt is een waardevolle partner om het natuurbeleid in de stad mee vorm te geven en uit te voeren.

6. MAAK DE SAMENWERKING MET NATUURPUNT STRUCTUREEL VOOR RUIMTELIJKE ORDERINGSDOSSIEREN

- Stimuleer de stedelijke diensten om met Natuurpunt samen te werken. Beschouw de natuurvereniging daarbij als volwaardige en gelijkwaardige partner. Dit is de beste manier om het vrijwilligerswerk te ondersteunen; beter dan zelf vrijwilligers in te schakelen voor bepaalde projecten of diensten.
- Betrek natuurverenigingen bij de uitvoering van het stedelijk natuurbeleid, zowel inhoudelijk als uitvoerend. Gebruik de expertise van de vrijwilligers en doe beroep op de kracht van Natuurpunt om het maatschappelijk draagvlak voor natuurbescherming te vergroten.
- Zorg voor een **structurele verankering** van de samenwerking met Natuurpunt in de administratieve processen van ruimtelijke orderingsprojecten.
- Verhoog de impact van ADOMA op stedelijke beleidsvorming.

Natuurpuntafdelingen die werkzaam zijn in de stad Antwerpen:

- Natuurpunt Antwerpen Noord
- Natuurpunt Antwerpen Stad
- Natuurpunt Hobokense Polder
- Natuurpunt Schijnvallei
- Natuurpunt Waasland (Antwerpen Linkeroever)
- Natuurpunt Zuidrand Antwerpen

Contactpersoon

Koen Van Keer - beleidsmedewerker

koenvankeer@natuurpuntantwerpenstad.be

0496-91 61 48